

PŘEDNÁŠKA Z PŘEDMĚTU

INFORMAČNÍ SYSTÉMY A SPRÁVA DAT VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Přednáška 5 | Právní rámec základních registrů

JUDr. Ján Matejka, Ph.D.

777227227, matejka@itpravo.cz

Garant studijního programu Praxe veřejné správy, garant předmětu Právo informačních a komunikačních technologií, Informační systémy a správa dat ve veřejné správě, Ochrana osobních údajů, Úvod do práva informačních technologií

Právní stav k 22. 10. 2026

PRÁVNÍ RÁMEC ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ

- Proč základní registry vznikly a jak se vyvíjely
- Prameny práva, pojmy a referenční údaj
- Registr obyvatel, registr osob, RÚIAN a registr práv a povinností
- ISZR, AIFO a agendový model přístupu k údajům
- Občan a úřad v praxi: výpisy, reklamace, „jednou a dost“
- Správa, čísla, kauzy a připravované změny

DNEŠNÍ VÝKLAD

Část	Čas	Tematický blok
1	0–15 min	Úvod a proč základní registry vznikly
2	15–27 min	Prameny, pojmy a referenční údaj
3	27–43 min	Čtyři základní registry
4	43–55 min	Jak to funguje: ISZR, AIFO a registr práv a povinností
5	55–68 min	Občan a úřad v praxi: výpisy, reklamace, „jednou a dost“
6	68–75 min	Správa, čísla, kauzy a novinky
–	75–90 min	Shrnutí a kontrolní otázky

Celkem 90 minut: výklad cca 75 minut, kontrolní otázky cca 15 minut.

CO BUDETE PO PŘEDNÁŠCE UMĚT

Orientovat se v předpisech

Znát zákon č. 111/2009 Sb. a navazující předpisy, rozlišit správce a editora.

Vysvětlit referenční údaj

Presumpce správnosti, dobrá víra a povinnost úřadu údaje využívat.

Popsat čtyři registry

Co obsahují ROB, ROS, RÚIAN a RPP a kdo je spravuje.

Rozumět AIFO a RPP

Proč stát nepoužívá rodné číslo a jak se řídí přístup úředníků k údajům.

Poradit občanovi

Jak získat výpis, zjistit, kdo údaje využil, a reklamovat chybný údaj.

KOLIK JE V ČESKU STOLETÝCH?

V roce 2008 vedla evidence obyvatel 2 208 žijících lidí ve věku sto a více let. Česká správa sociálního zabezpečení jich znala 726.

Kontrola ÚOOÚ našla v evidenci i 2 912 403 osob zapsaných bez rodného čísla nebo s nulovou koncovkou. Stát potřeboval jeden důvěryhodný zdroj údajů.

ÚOOÚ, rozhodnutí zn. INSP3-3560/08-12 ze dne 30. 10. 2008 (kontrola informačního systému evidence obyvatel).

01

PROČ ZÁKLADNÍ REGISTRY VZNIKLY

Od roztržštěných evidencí k jednomu zdroji referenčních údajů

PROČ STÁT POTŘEBOVAL ZÁKLADNÍ REGISTRY

Před rokem 2012

- Desítky evidencí bez společných pravidel sdílení
- Sdílené údaje neměly závaznou povahu
- Občan opakovaně dokládal, co už stát věděl
- Chyby v datech: 2,9 mil. osob bez rodného čísla či s nulovou koncovkou (2008)

Od 1. 7. 2012

- Čtyři základní registry s referenčními údaji
- Úřad údaje využívá a nevyžaduje je od občana
- Jedno rozhraní – informační systém základních registrů
- Ochrana soukromí: AIFO místo rodného čísla

Cíl: všechny úřady pracují se stejnými, aktuálními a závaznými údaji.

Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona o základních registrech, sněmovní tisk 598/0 (2008); ÚOOÚ, zn. INSP3-3560/08-12.

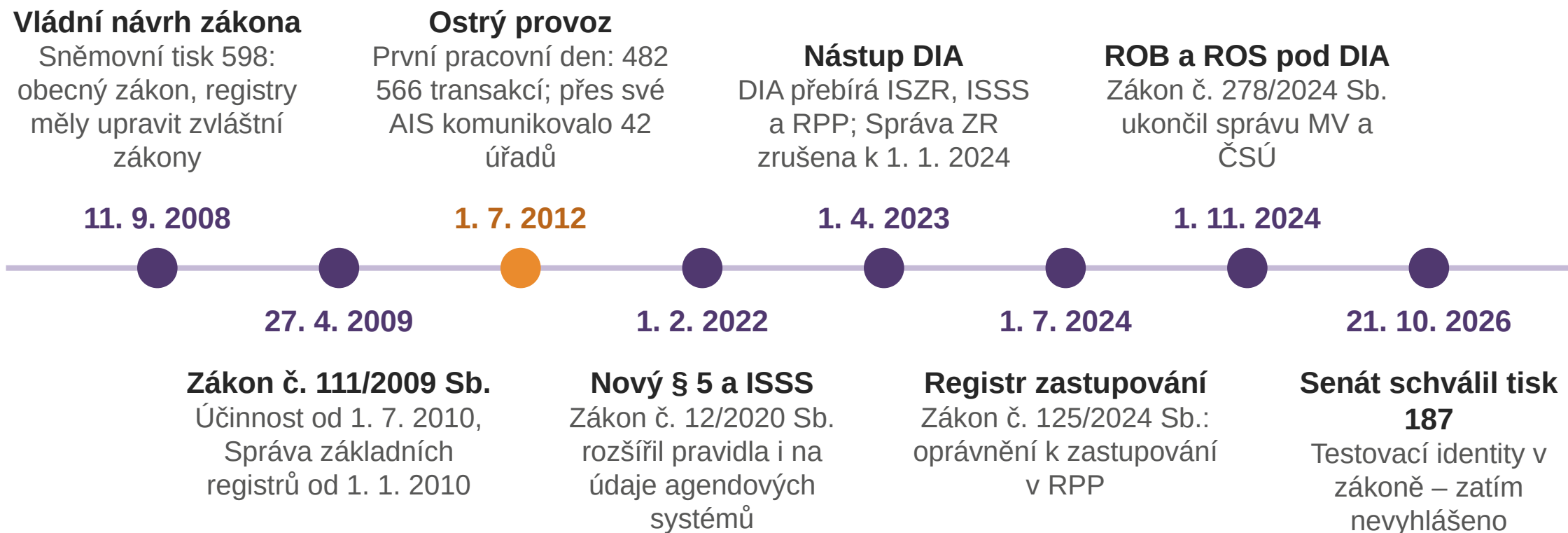
ČTYŘI VARIANTY ŘEŠENÍ Z ROKU 2008

Hodnocení dopadů regulace v důvodové zprávě porovnálo čtyři cesty.

Varianta	Podstata	Závěr předkladatele
I – nulová	ponechat stávající stav; částečně model ARES	nevede k cíli – údaje nemají závaznou povahu
II – čtyři zákony	samostatný zákon pro každý registr, jako první RÚIAN	zákony by musely vznikat koordinovaně a v daném pořadí
III – obecný zákon	společná pravidla a ISZR, potom jednotlivé registry	označena za „nejvhodnější řešení“
IV – novely evidencí	sdílení mezi stávajícími systémy bez nového systému	sdílené údaje nelze považovat za referenční

Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona o základních registrech, sněmovní tisk 598/0, 5. volební období, s. 13–20.

ZÁKLADNÍ REGISTRY V ČASE

Zákon č. 111/2009 Sb. a jeho novely; psp.cz; tisková zpráva MV k prvnímu pracovnímu dni ostrého provozu (2012).

02

PRAMENY, POJMY A REFERENČNÍ ÚDAJ

Zákon č. 111/2009 Sb. a jeho klíčové instituty

PRAMENY PRÁVNÍ ÚPRAVY

Ústavní pořádek

Listina: čl. 2 odst. 2 (meze státní moci), čl. 10 odst. 3 (ochrana údajů)

Právo EU

GDPR – nařízení (EU) 2016/679; nařízení (EU) 2016/1191 o veřejných listinách

Zákon o základních registrech

zákon č. 111/2009 Sb. – registry, ISZR, ISSS, identifikátory, správci, editoři

Související zákony

č. 365/2000 Sb. (ISVS), č. 12/2020 Sb., správní řád, zákon o evidenci obyvatel

Prováděcí předpisy

vyhlášky č. 359/2011 Sb., č. 329/2020 Sb., č. 515/2020 Sb., č. 109/2025 Sb.

Metodiky a provoz

DIA a ČÚZK: pravidla připojení, průvodci Czech POINT, kontrola kvality dat

Stav k 22. 10. 2026; zákon č. 111/2009 Sb. ve znění účinném od 1. 1. 2026.

ZÁKLADNÍ POJMY ZÁKONA

Definice najdete v § 2 zákona č. 111/2009 Sb.

Základní registr

Informační systém veřejné správy uvedený v § 3 – jsou čtyři: ROB, ROS, RÚIAN a RPP.

Referenční údaj

Údaj v základním registru, který zákon označuje jako referenční (§ 2 písm. b)).

Editor

Orgán veřejné moci oprávněný zapisovat a měnit údaje v registru nebo v AIS (§ 2 písm. i)).

Agenda

Ucelená oblast působení úřadu nebo uživatele; má kód v RPP (§ 2 písm. e), § 13).

Agendový IS (AIS)

ISVS sloužící k výkonu agendy (§ 2 písm. f)); přes něj úřad údaje z registrů čte i zapisuje (§ 5 odst. 5).

ISZR

Rozhraní pro sdílení údajů registrů a správu oprávnění přístupu (§ 2 písm. g)).

ISSS

Sdílení údajů mezi AIS, které do registrů nezapisují; dříve eGSB (§ 2 písm. h)).

SPUÚ

Soukromoprávní uživatel údajů – podnikatel nebo PO oprávněná zákonem (§ 2 písm. d)).

PRESUMPCE SPRÁVNOSTI REFERENČNÍHO ÚDAJE

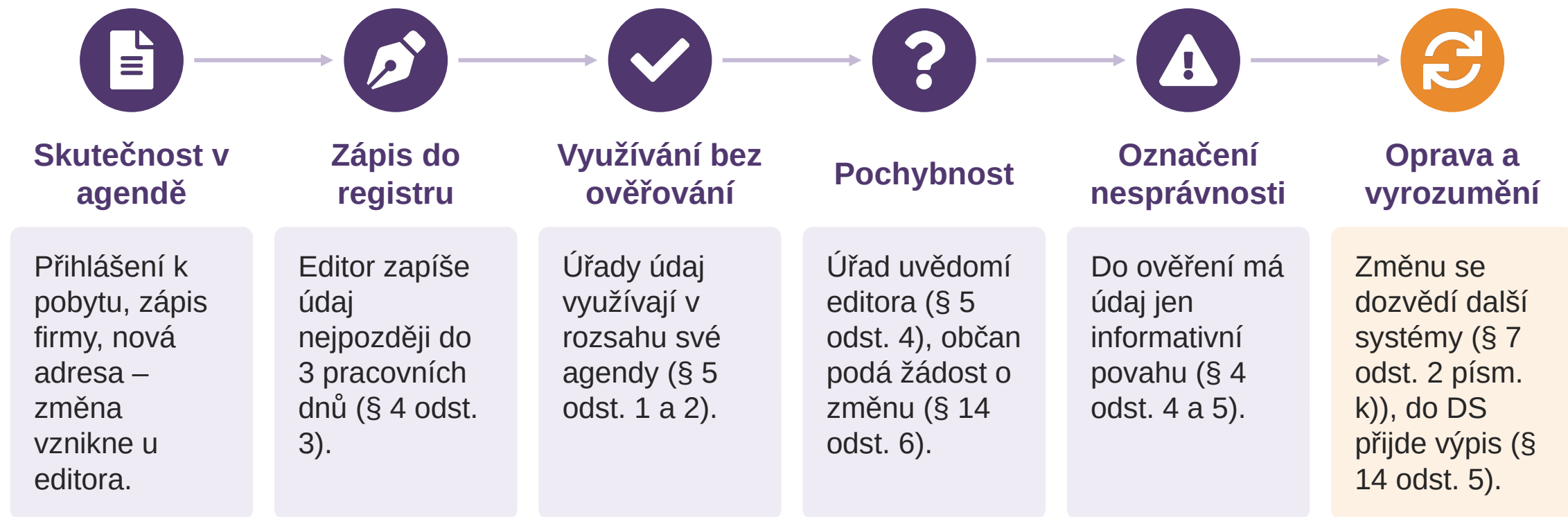

Referenční údaj je považován za správný, pokud není prokázán opak nebo pokud nevznikne oprávněná pochybnost o správnosti referenčního údaje. V případě pochybnosti editor nebo správce základního registru označí referenční údaj jako nesprávný; toto označení editor odstraní neprodleně poté, co ověří správnost údajů, jinak se postupuje obdobně podle odstavce 3.

§ 4 odst. 4 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech

Domněnka je vyvratitelná. Údaj označený jako nesprávný má jen informativní povahu (§ 4 odst. 5); kdo z referenčního údaje vychází, je chráněn dobrou vírou (§ 4 odst. 6 a 7).

ŽIVOT REFERENČNÍHO ÚDAJE

Zákon č. 111/2009 Sb., § 4, § 5, § 7, § 8 a § 14.

03

ČTYŘI ZÁKLADNÍ REGISTRY

Obyvatelé, osoby, území a adresy, agendy a oprávnění

ČTYŘI ZÁKLADNÍ REGISTRY V KOSTCE

Registr	Co obsahuje	Správce	Hlavní editoři
Registr obyvatel (ROB)	občané ČR a cizinci s pobytem: jméno, adresa, narození, doklady, datová schránka	DIA (od 1. 11. 2024)	MV přes evidenci obyvatel; Policie ČR a MV u cizinců
Registr osob (ROS)	PO, podnikající FO, OVM, svěřenské fondy: IČO, sídlo, statutáři, provozovny	DIA (od 1. 11. 2024)	agendová místa: rejstříkové soudy, živnostenské úřady aj.
RÚIAN	území, katastrální území, parcely, stavební objekty, adresní místa, ulice	ČÚZK	obce, stavební a katastrální úřady, ČSÚ, ČÚZK
Registr práv a povinností (RPP)	agendy, OVM a SPUÚ, oprávnění k údajům, vybraná práva a povinnosti	DIA (od 1. 4. 2023)	ohlašovatelé agend, OVM, DIA

Zákon č. 111/2009 Sb., § 3 a § 16–57, ve znění k 22. 10. 2026.

REGISTR OBYVATEL: KOHO A CO EVIDUJE

Koho (§ 17)

- státní občany ČR
- cizince s trvalým pobytem, dlouhodobým vízem nebo povolením k dlouhodobému pobytu
- občany EU a rodinné příslušníky s trvalým nebo přechodným pobytem nad 3 měsíce
- azylanty a osoby s doplňkovou ochranou

Co (§ 18)

- Referenční: jméno, příjmení, pohlaví, adresa, narození a úmrtí, občanství
- Referenční: svéprávnost, rodinný stav, doklady, datová schránka
- Nereferenční: telefon, e-mail, certifikát, data pro eID
- Uchování 50 let od úmrtí (§ 22 odst. 1)

Správcem je od 1. 11. 2024 DIA, editorem u občanů zůstává MV (§ 19, § 20).

Zákon č. 111/2009 Sb., § 17–22, ve znění zákona č. 278/2024 Sb.

REGISTR OSOB A IDENTIFIKAČNÍ ČÍSLO OSOBY

Koho (§ 25)

- právnické osoby a jejich organizační složky
- organizační složky státu a vymezené vnitřní jednotky
- podnikající fyzické osoby
- zahraniční osoby a svěřenské fondy – jsou-li zapsány v evidenci

IČO a údaje (§ 12, § 26, § 61)

- IČO přiděluje editor při zápisu z čísel správce registru
- Jednou přidělené IČO nesmí dostat nikdo jiný (§ 26 odst. 8)
- Veřejné: název, IČO, sídlo, statutáři, provozovny
- Neveřejné: datum narození, AIFO a adresa pobytu podnikatele

Správcem je od 1. 11. 2024 DIA; do té doby to byl Český statistický úřad.

Zákon č. 111/2009 Sb., § 24–28 a § 61, ve znění zákona č. 278/2024 Sb.

RÚIAN: ÚZEMÍ, BUDOVY A TŘI MILIONY ADRES

Zákon č. 111/2009 Sb., § 29–47 a § 62; ČÚZK, Výroční souhrnná resortní zpráva za rok 2025.

REGISTR PRÁV A POVINNOSTÍ: ŘÍDICÍ CENTRUM

RPP řídí přístup k údajům a vede vybraná práva a povinnosti osob.

Agendy

Číselník agend, činnosti, role a úkony – ke konci roku 2025 celkem 407 agend.

Úřady a uživatelé

Rejstřík OVM a SPUÚ: 18 308 orgánů veřejné moci a 15 459 soukromoprávních uživatelů.

Oprávnění k údajům

Které údaje ZR a AIS smí agenda využívat a v jakém rozsahu (§ 51 odst. 6 písm. l) a m)).

Katalog služeb

Úkony úřadů vůči lidem a lidí vůči úřadům (§ 2 odst. 4 zákona č. 12/2020 Sb.).

Práva a povinnosti

Rozhodnutí OVM, která mění referenční údaje v ROB a ROS (§ 52 odst. 1).

Registr zastupování

Oprávnění k zastupování podle šablon, od 1. 7. 2024 (§ 52 odst. 2, § 52e).

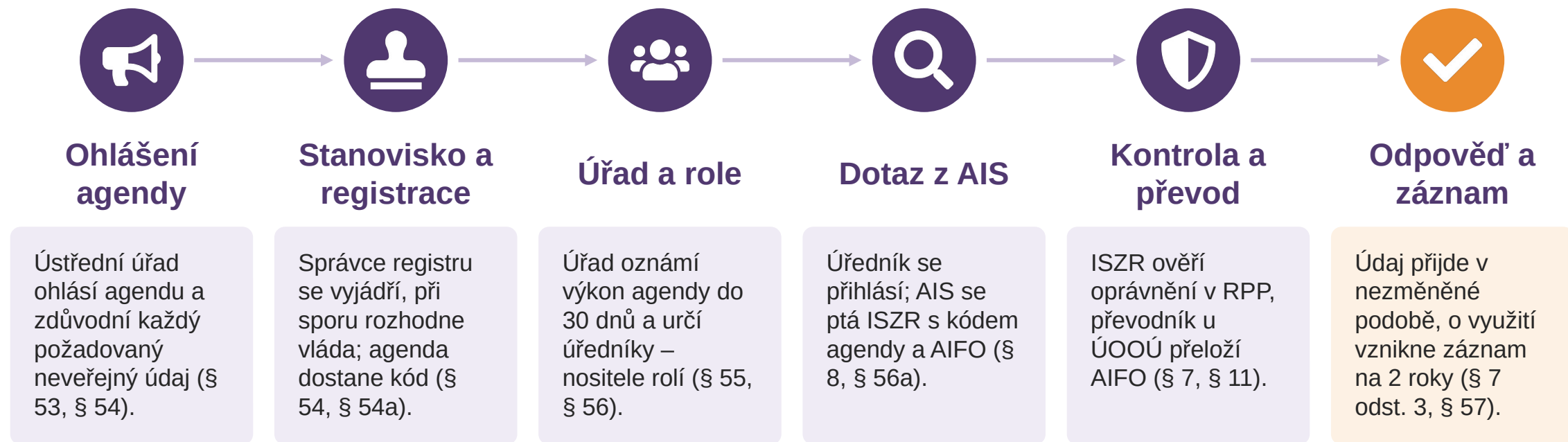
Zákon č. 111/2009 Sb., § 48–57; DIA, Zpráva o činnosti za rok 2025 (stav ke konci roku 2025).

04

JAK TO FUNGUJE UVNITŘ

ISZR, AIFO, převodník identifikátorů a agendový model

JAK ÚŘAD ZÍSKÁ ÚDAJ Z REGISTRU

Úředník nevidí „všechno“ – jen údaje, které má jeho agenda v RPP povolené.

Zákon č. 111/2009 Sb., § 7, § 8, § 11 a § 53–57.

ARCHITEKTURA SDÍLENÍ ÚDAJŮ

Celek je součástí referenčního rozhraní (§ 2 písm. i) zákona č. 365/2000 Sb.).

Agendové systémy	AIS obcí, krajů, ministerstev a soudů; soukromoprávní systémy například bank
ISZR	propojuje registry a AIS, které do nich zapisují; řídí přístup podle RPP (§ 2 písm. g))
ISSS (dříve eGSB)	sdílí údaje mezi ostatními AIS – tzv. propojený datový fond (§ 2 písm. h))
Základní registry	ROB, ROS, RÚIAN, RPP – aktuální referenční údaje; historie zůstává v AIS
Převodník ORG (ÚOOÚ)	jediné místo převodu AIFO mezi agendami; obsahuje jen identifikátory (§ 11)

Zákon č. 111/2009 Sb., § 2, § 7 a § 11; DIA – ISSS/eGSB a ORG (szrcr.cz); DIA, Zpráva o činnosti za rok 2025.

RODNÉ ČÍSLO, NEBO AIFO?

Rodné číslo

- Obsahuje datum narození a pohlaví (§ 13 odst. 3 zákona č. 133/2000 Sb.)
- Jedno pro všechno – usnadňuje propojování dat
- Ústavně konformní (Pl. ÚS 2/20), dál je v občanském průkazu

AIFO

- Neveřejný a bezvýznamový, pro každou agendu jiný (§ 9, § 10)
- Odvozen ze ZIFO a kódu agendy, zpětně nelze odvodit
- Převody jen přes převodník ÚOOÚ na základě zákona (§ 11)

Kdo získá AIFO z jedné agendy, s ním data jiné agendy nepropojí.

Zákon č. 111/2009 Sb., § 9–11 a § 64; zákon č. 133/2000 Sb., § 13; nález ÚS sp. zn. Pl. ÚS 2/20.

IDENTIFIKÁTORY OSOB: ČESKO, RAKOUSKO, ESTONSKO

Země	Identifikátor	Sdílení dat	Kdo převádí identifikátory
Česko	ZIFO (neveřejný) → AIFO pro každou agendu; rodné číslo dál existuje	ISZR a ISSS, přístup řízený podle RPP	ÚOOÚ – převodník ORG (§ 11 ZZR)
Rakousko	Stammzahl z čísla registru obyvatel → sektorový identifikátor bPK	úřady identifikují osoby jen přes bPK (§ 8 E-GovG)	úřad registru kmenových čísel; bez E-ID tvoří bPK jen on (§ 7 a 10 E-GovG)
Estonsko	isikukood vytvořený podle pohlaví a data narození (§ 39 RRS)	výměnná vrstva X-Road mezi systémy	převod není třeba – jeden kód pro vše

Zákon č. 111/2009 Sb.; E-Government-Gesetz (RIS, znění k 22. 10. 2026), § 6–10; Rahvastikuregistri seadus, § 39; e-estonia.com.

05

OBČAN A ÚŘAD V PRAXI

„Jednou a dost“, výpisy, právo vědět a reklamace

„JEDNOU A DOST“: PRAVIDLO A VÝJIMKY

Pravidlo

- Úřad využívá údaje bez ověřování (§ 5 odst. 2 zákona č. 111/2009 Sb.)
- Zpřístupněné údaje po lidech nevyžaduje (§ 7 odst. 1 zákona č. 12/2020 Sb.)
- Podklady opatřuje přednostně z úřední evidence (§ 6 odst. 2 správního řádu)

Výjimky (§ 5 odst. 2)

- a) údaj není zpřístupněn pro danou agendu
- b) údaj je označen jako nesprávný
- c) vznikla oprávněná pochybnost o jeho správnosti
- d) údaj je nezbytný pro bezpečnostní řízení

Nejdříve zjistěte v RPP, co vaše agenda smí využívat – až potom žádejte doklad.

MODELOVÝ PŘÍPAD: ÚŘAD CHCE VÝPIS „DO SPISU“

MODELOVÝ PŘÍPAD

Paní Králová podává žádost na krajském úřadu. Úřad je pro tuto agendu registrován a má v RPP zpřístupněny údaje z registru obyvatel i z registru osob.

Referentka po ní chce ověřený výpis z registru obyvatel s adresou trvalého pobytu a výpis z obchodního rejstříku její společnosti, „aby to bylo ve spisu“.

K řešení

1. Smí referentka tyto výpisy požadovat?
2. Jak má referentka potřebné údaje získat?
3. Kdy by doložení požadovat mohla?

*§ 5 odst. 2 a 5 zákona č. 111/2009 Sb.;
§ 7 odst. 1 zákona č. 12/2020 Sb.; § 6
odst. 2 správního řádu.*

VÝPIS O VYUŽITÍ ÚDAJŮ: CO UKÁŽE A CO NE

Dozvíte se

- agendu a agendový systém, v němž byly údaje využity
- úřad nebo soukromoprávního uživatele, datum a čas
- důvod a konkrétní účel využití (§ 19 odst. 5)
- záznamy nejvýše za 2 roky zpětně (§ 58 odst. 11)

Nedozvíte se

- jméno úředníka – uživatelské jméno je neveřejné
- záznamy blokované z bezpečnostních důvodů (§ 60)
- využití RÚIAN – záznamy se neposkytují (§ 62 odst. 1)

Přes eldentu nebo do datové schránky je záznam zdarma (§ 14 odst. 4 zákona č. 111/2009 Sb.).

UKÁZKA: KDO VYUŽIL MÉ ÚDAJE V REGISTRU OBYVATEL

UKÁZKA V SYSTÉMU

<https://obcan.portal.gov.cz>

- 1 Přihlaste se do Portálu občana přes Identitu občana (např. Mobilní klíč nebo bankovní identitu).
- 2 V nabídce výpisů vyhledejte výpis o využití údajů z registru obyvatel.
- 3 Zvolte období – nejvýše 2 roky zpětně (§ 58 odst. 11 zákona č. 111/2009 Sb.).
- 4 Projděte záznamy: agenda, úřad nebo SPUÚ, datum a čas, důvod a účel.
- 5 Stáhněte i výpis údajů z ROB a zkontrolujte adresu, rodinný stav a doklady.

Na co se zaměřit

- Přes elidentitu je záznam bezplatný (§ 14 odst. 4)
- Jméno úředníka ve výpisu nenajdete
- Neznámá agenda ještě neznamená zneužití
- Chybný údaj → žádost o změnu u editora

UKÁZKA: VÝPIS A REKLAMACE NA CZECH POINT

UKÁZKA V SYSTÉMU

<https://www.czechpoint.gov.cz>

- 1 Občan se na kontaktním místě prokáže platným dokladem totožnosti.
- 2 Výpis údajů z ROB: 100 Kč za první a 50 Kč za každou další stránku.
- 3 Výpis o využití údajů z ROB: stejný poplatek, nejvýše 2 roky zpětně.
- 4 Žádost o změnu údajů v ROB nebo ROS je bezplatná – Czech POINT ji předá editorovi.
- 5 Žádost občana ČR prověří obecní úřad ORP, u cizince pracoviště OAMP MV.

Na co se zaměřit

- Czech POINT údaj sám neopraví
- Editor opraví do 3 pracovních dnů (§ 4 odst. 3)
- Výpis je veřejná listina (§ 9 odst. 5 zákona č. 365/2000 Sb.)

DIA, průvodci službou Czech POINT – Registr obyvatel a Registr osob, verze 1.1 (1. 7. 2026).

MODELOVÝ PŘÍPAD: CHYBNÝ RODINNÝ STAV V REGISTRU

MODELOVÝ PŘÍPAD

Pan Horák si přes Portál občana stáhne výpis z registru obyvatel a zjistí, že je u něj veden rodinný stav „ženatý“. Rozsudek o rozvodu přitom nabyl právní moci před rokem.

Úřad práce mezitím při posuzování jeho žádosti vycházel z údaje v registru.

K řešení

1. Kde a jak se může pan Horák domáhat opravy?
2. Kdo údaj opraví a v jaké lhůtě?
3. Jakou povahu má údaj do opravy a co smí úřad práce?
4. Jak se uplatní ochrana dobré víry?

§ 4 odst. 3 až 7, § 5 odst. 2 a 4, § 14 odst. 5 a 6 zákona č. 111/2009 Sb.

06

SPRÁVA, ČÍSLA, KAUKY A NOVINKY

Kdo za registry odpovídá a co se chystá

KDO SPRAVUJE CO K 22. 10. 2026

System	Správce	Od kdy / dříve	Ustanovení
Registr obyvatel	DIA	od 1. 11. 2024, dříve MV	§ 20 odst. 1
Registr osob	DIA	od 1. 11. 2024, dříve ČSÚ	§ 28 odst. 1
RÚIAN a ISÚI	ČÚZK	beze změny	§ 30 odst. 2, § 39 odst. 4
Registr práv a povinností	DIA	od 1. 4. 2023, dříve MV	§ 49 odst. 1
ISZR a ISSS	DIA	od 1. 4. 2023, dříve Správa ZR	§ 7 odst. 1
Převodník ORG	ÚOOÚ	beze změny	§ 11
Registr zastupování	DIA	od 1. 7. 2024	§ 52e odst. 2

Zákon č. 111/2009 Sb. ve znění zákonů č. 471/2022 Sb., č. 125/2024 Sb. a č. 278/2024 Sb.

ZÁKLADNÍ REGISTRY V ČÍSLECH

1,58 mld.

úspěšných
transakcí ISZR
rok 2025

4,3 mil.

transakcí průměrně
za den
přepočet z ročního údaje

887 062

výpisů z ROB do DS
při změně údaje
rok 2025

3,01 mil.

adresních míst v
RÚIAN
k 31. 12. 2025

Pro srovnání: v roce 2016 zpracoval ISZR 382 mil. transakcí, v roce 2021 už 887 mil. (NKÚ).

DIA, Zpráva o činnosti za rok 2025, tab. 1 a 3; ČÚZK, Výroční souhrnná resortní zpráva za rok 2025; NKÚ, kontrolní závěr 23/05 (2024).

KAUZY A ZJIŠTĚNÍ KONTROL

ÚOOÚ 2008: kvalita dat

Evidence obyvatel: 2,9 mil. osob bez rodného čísla či s nulovou koncovkou; pokuta MV 70 000 Kč.

ÚOOÚ 2015/2016: ČRo a ČT

Chybné nastavení v RPP: asi 70 000 neoprávněných přístupů do ROB; pokuta MV 500 000 Kč.

Od roku 2019 bez pokut

Úřadům ÚOOÚ správní trest neuloží (§ 62 odst. 5 zákona č. 110/2019 Sb.); zbývá náprava a odpovědnost.

NKÚ 2024: lokální kopie

2 923 z 5 118 AIS kopíruje referenční údaje; provoz 7×24 nezajištěn; náklady 2,46 mld. Kč (2015–2022).

Přístup k údajům je jen tak bezpečný, jak přesně je nastaven registr práv a povinností.

ÚOOÚ: zn. INSP3-3560/08-12, čj. UOOU-10090/15-7 a UOOU-10090/15-15; NKÚ, kontrolní závěr 23/05 (2024).

CO SE CHYSTÁ – STAV K 22. 10. 2026

Návrh	Co mění	Stav
Sněmovní tisk 187	§ 4b zákona: testovací identity a testovací údaje	schválen PS a Senátem (21. 10. 2026), nevyhlášen; účinnost 12 měsíců od vyhlášení
Sněmovní tisk 172	ROB přestane vést data pro elektronickou identifikaci a jejich blokaci	vládní návrh, 1. čtení; navržená účinnost 1. 1. 2027
Sněmovní tisk 277	společenství obcí jako OVM; v RPP údaje o představitelích obcí a krajů	vládní návrh, 1. čtení; navržená účinnost 2027 a 2028
Evidence bytů v RÚIAN	nová jednotka „byt“: kód, číslo, podlaží, užitná plocha	záměr schválen vládou 15. 10. 2025; návrh zákona nepředložen

psp.cz – sněmovní tisky 187, 172 a 277 (10. volební období); vlada.gov.cz (15. 10. 2025); MMR (22. 10. 2025).

CO SI Z DNEŠNÍ PŘEDNÁŠKY ODNÉST

- ✓ Čtyři základní registry – ROB, ROS, RÚIAN a RPP – zřídil zákon č. 111/2009 Sb.; ostrý provoz běží od 1. 7. 2012.
- ✓ Referenční údaj platí za správný, dokud není prokázán opak nebo nevznikne oprávněná pochybnost (§ 4 odst. 4).
- ✓ Úřad údaje z registrů využívá bez ověřování a po lidech je nežádá – výjimky stanoví jen § 5 odst. 2.
- ✓ Správce ≠ editor: DIA spravuje ROB, ROS, RPP, ISZR a ISSS, ČÚZK spravuje RÚIAN; editoři zapisují údaje ze svých agend.
- ✓ AIFO místo rodného čísla: pro každou agendu jiný identifikátor, převody jen přes převodník u ÚOOÚ.
- ✓ RPP řídí přístup: agenda, role a výčet zpřístupněných údajů rozhodují, co úředník uvidí.
- ✓ Občan má právo na výpis, na záznam o využití údajů za 2 roky a na bezplatnou žádost o opravu u editora.
- ✓ Tisk 187 (testovací identity) je schválen, ale nevyhlášen; tisky 172 a 277 a evidence bytů jsou zatím návrhy.

PRAMENY A DOPORUČENÉ ZDROJE

- Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení (EU) 2016/679 (obecné nařízení o ochraně osobních údajů); zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 359/2011 Sb., o základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí; vyhláška č. 109/2025 Sb.
- Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona o základních registrech, sněmovní tisk 598/0, 5. volební období (psp.cz)
- Sněmovní tisky 187, 172 a 277, 10. volební období (psp.cz, stav k 22. 10. 2026)
- DIA: Zpráva o činnosti za rok 2025; průvodci službou Czech POINT (dia.gov.cz, szrcr.cz, czechpoint.gov.cz)
- NKÚ: kontrolní závěr z kontrolní akce 23/05 (2024); ČÚZK: Výroční souhrnná resortní zpráva za rok 2025
- ÚOOÚ: rozhodnutí čj. UOOU-10090/15-7 a UOOU-10090/15-15; nález ÚS sp. zn. Pl. ÚS 2/20 ze dne 9. 11. 2021

KONTROLNÍ OTÁZKY (1/4)

1

Které čtyři základní registry zřizuje zákon č. 111/2009 Sb. a kdo je k 22. 10. 2026 jejich správcem?

2

Co je referenční údaj a jak zákon upravuje presumpci jeho správnosti?

3

Vysvětlete rozdíl mezi správcem základního registru a editorem. Uveďte příklad z RÚIAN.

KONTROLNÍ OTÁZKY (2/4)

4

Co je AIFO, kdo ho vytváří a proč se v komunikaci registrů nepoužívá rodné číslo?

5

K čemu slouží registr práv a povinností a jak se v něm určuje, k jakým údajům má úřad přístup?

6

Popište roli ISZR a ISSS. Čím se liší?

KONTROLNÍ OTÁZKY (3/4)

7

Co se dozvíte z výpisu o využití údajů z registru obyvatel a co se z něj nedozvíte?

8

Kdy smí úřad po občanovi požadovat doložení údaje, který je veden v základním registru?

9

Jaké změny ve správě základních registrů přinesly zákony č. 471/2022 Sb. a č. 278/2024 Sb.?

KONTROLNÍ OTÁZKY (4/4)

10

Občan zjistí ve výpisu z registru obyvatel chybný rodinný stav. Co mu poradíte a jak dlouho má editor na opravu?

11

Referent žádá výpis z obchodního rejstříku firmy žadatele, ačkoli agenda má přístup do registru osob. Posudte postup.

12

Banka chce pro poskytnutí úvěru ověřit vaše údaje z registru obyvatel. Jak jí je můžete legálně poskytnout?

DĚKUJI ZA POZORNOST

Jungmannova 17 | 110 00 Praha 1 | Česká republika
cevro.cz